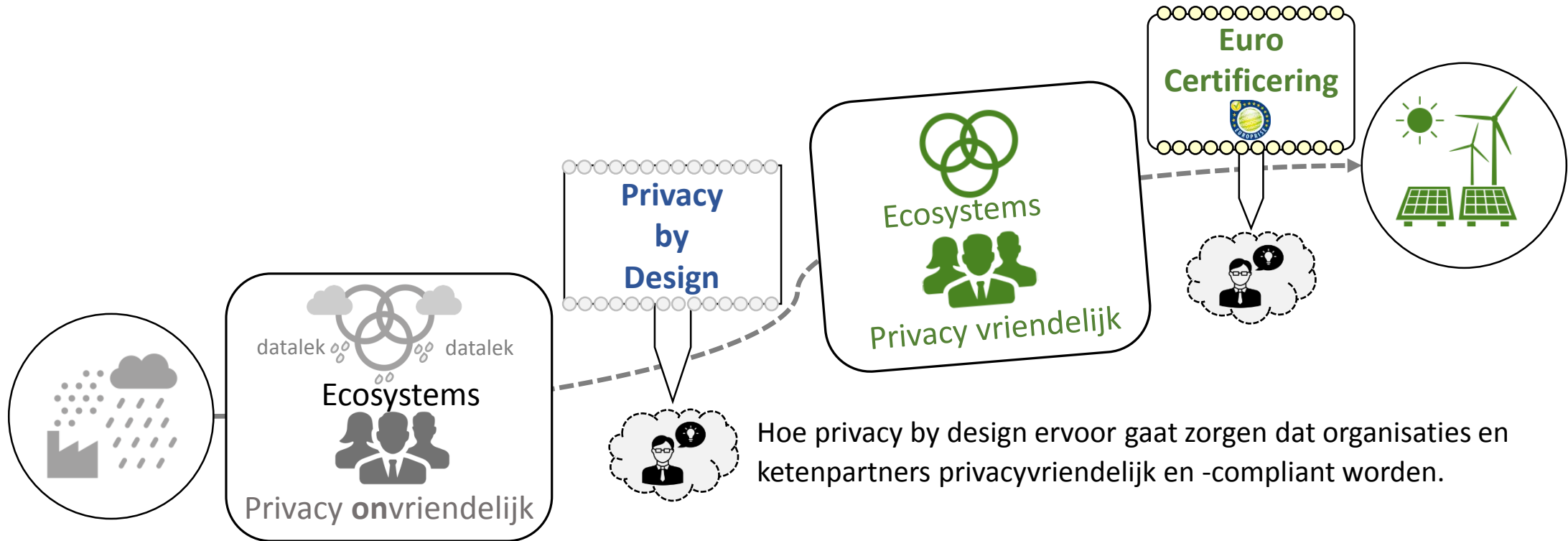

Privacy | het nieuwe groen ☀

Privacy | in complexe ecosystemen beheersbaar maken

Hoe privacy by design ervoor gaat zorgen dat organisaties en ketenpartners privacyvriendelijk en -compliant worden.

Lezing van : Richard Claassens

Tijdstip : vrijdag 29 september 2017

- 14.30 uur Ontvangst

- 15.00 uur Lezing

- 17.00 uur Borrel

Locatie : Hogeschool Utrecht, Koningsbergerstraat 9 in Utrecht

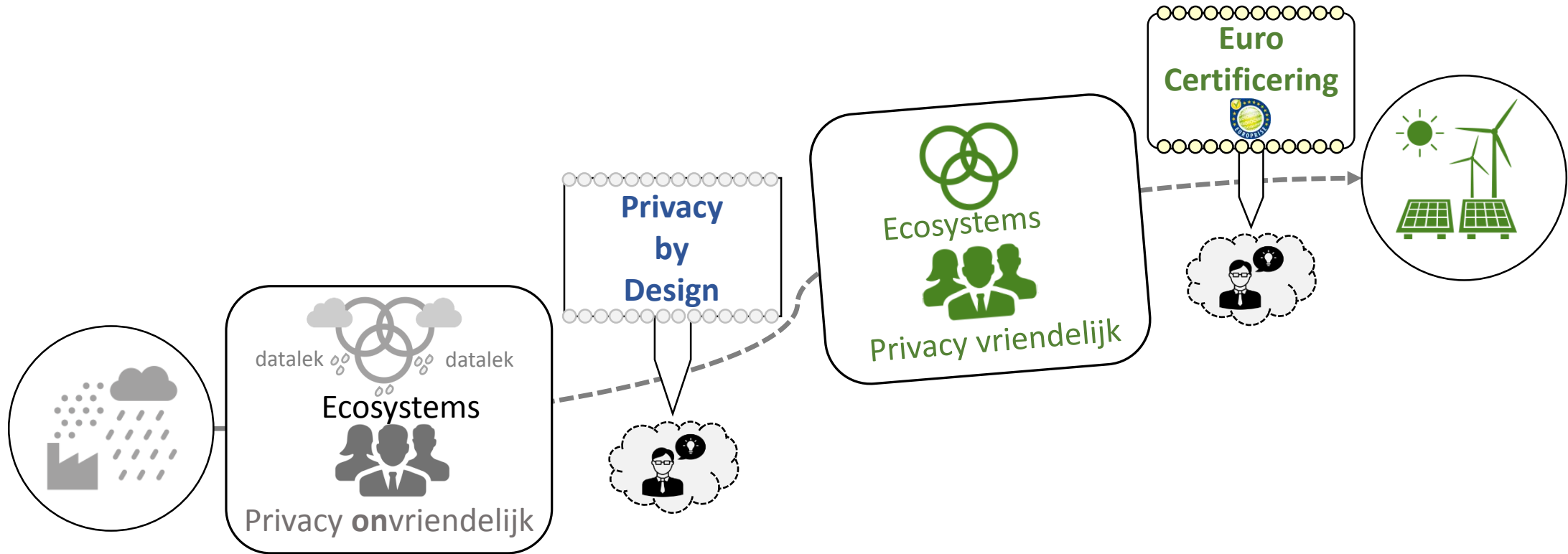
<https://www.hu.nl/overdehu/evenementen/De-Master-spreekt-over-de-privacywet-2018>

KNVI-bijeenkomst
Afdeling: IT-Auditing

De Master spreekt...
privacywet 2018 (AVG)

Privacy | het nieuwe groen ☀️

Privacy | in complexe ecosystemen beheersbaar maken

Auteur : Richard Claassens

Datum : 29-07-2017

Variant : De Master spreekt... privacywet 2018 (AVG)

Versie : 1.0 | Definitief

| Richard.Claassens@ygdra.com

| <https://nl.linkedin.com/in/richardclaassens>

| +31(0)626965796

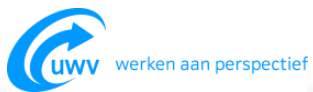
Privacy

Richard Claassens + Privacy opleiding, certificeringen en ervaring

Architectuuropdracht vanaf 1-10-2002 bij:

2002

Technische Architectuur
Polisadministratie

2003

→Amalia krijgt een Sofinumnummer

→Belastingdienst eist
afscherming van haar
(inkomens)gegevens

2004

Verkenning naar
Privacy-Enhancing Technologies
(PET)

→zoals Oracle Label Security

2005

Privacy opleiding en certificering:

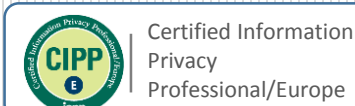
Privacy opleiding:

Security certificeringen:

Privacy certificering:

Werkzaam vanaf 1-1-2006 bij:

2014

SNS BANK N.V.

Privacy Impact Assessment rapport

2015

Blauwdruk programma privacy

PSA Project Start Architectuur | Toestemming Administratie Systeem

PSA Project Start Architectuur | Schoning van persoonsgegevens

2016

Verkenning Privacy by Design met behulp van

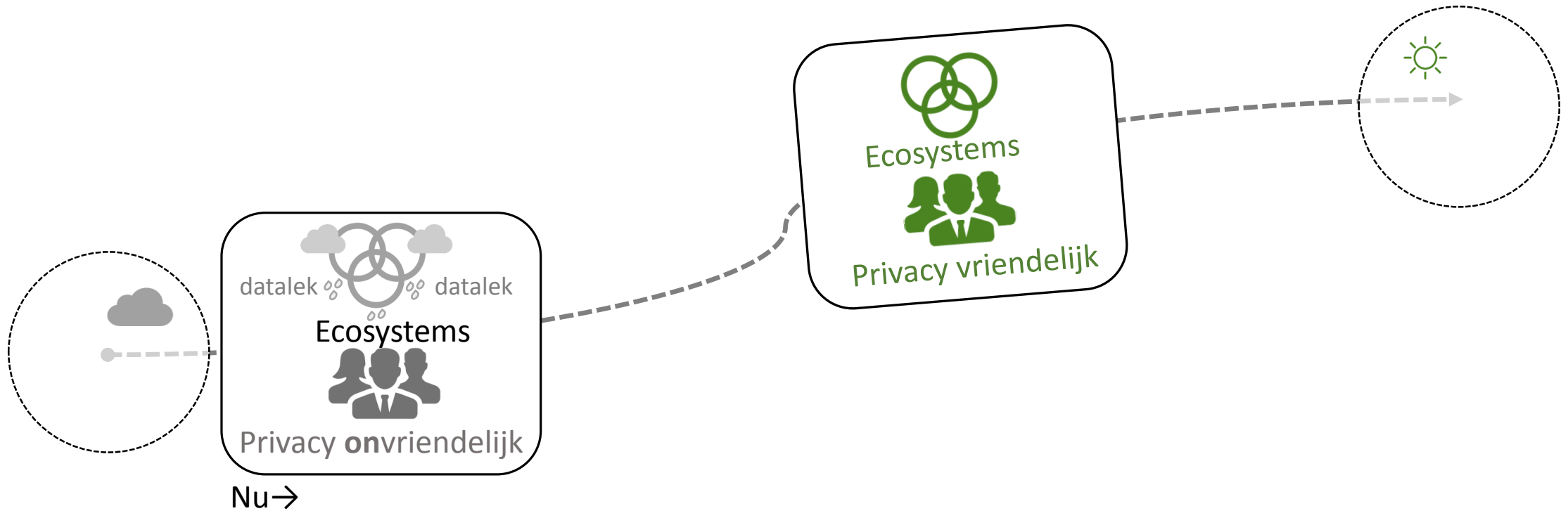
Verkenning data masking

PSA Project Start Architectuur | De-indentificatie van testdata

2017

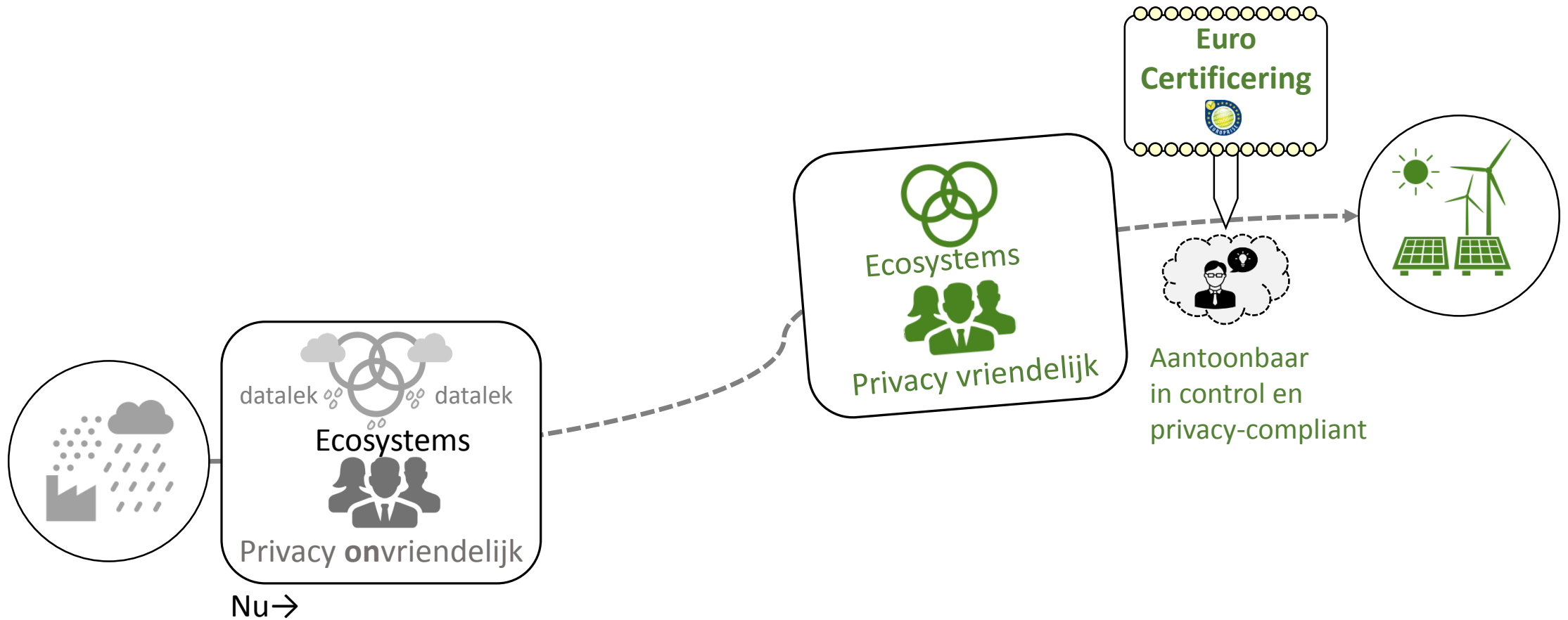
Privacy in complexe ecosystemen | 🏢 opvattingen

1) Elke organisatie moet van een privacy onvriendelijke *in een* privacy vriendelijke organisatie veranderen

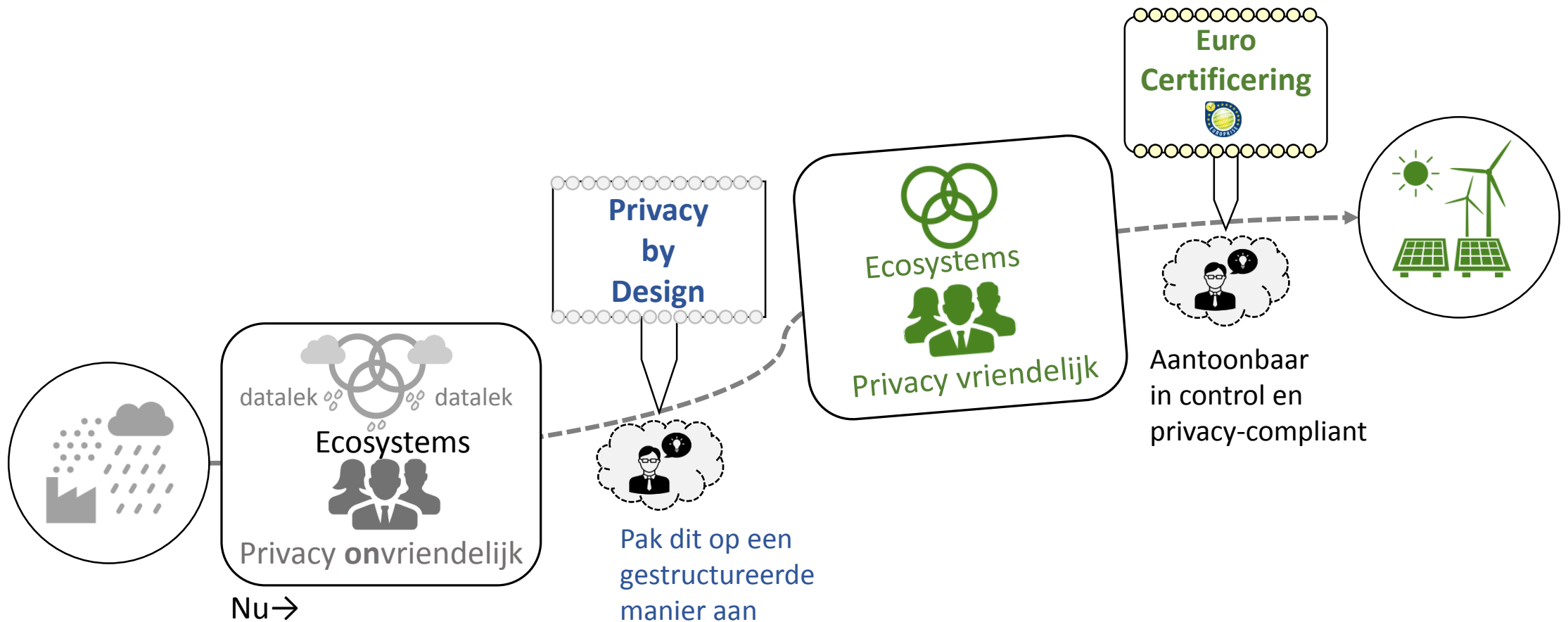
Privacy in complexe ecosystemen | opvattingen

- 1) Elke organisatie moet van een privacy onvriendelijke in een privacy vriendelijke organisatie veranderen
- 2) Certificering wordt noodzakelijk

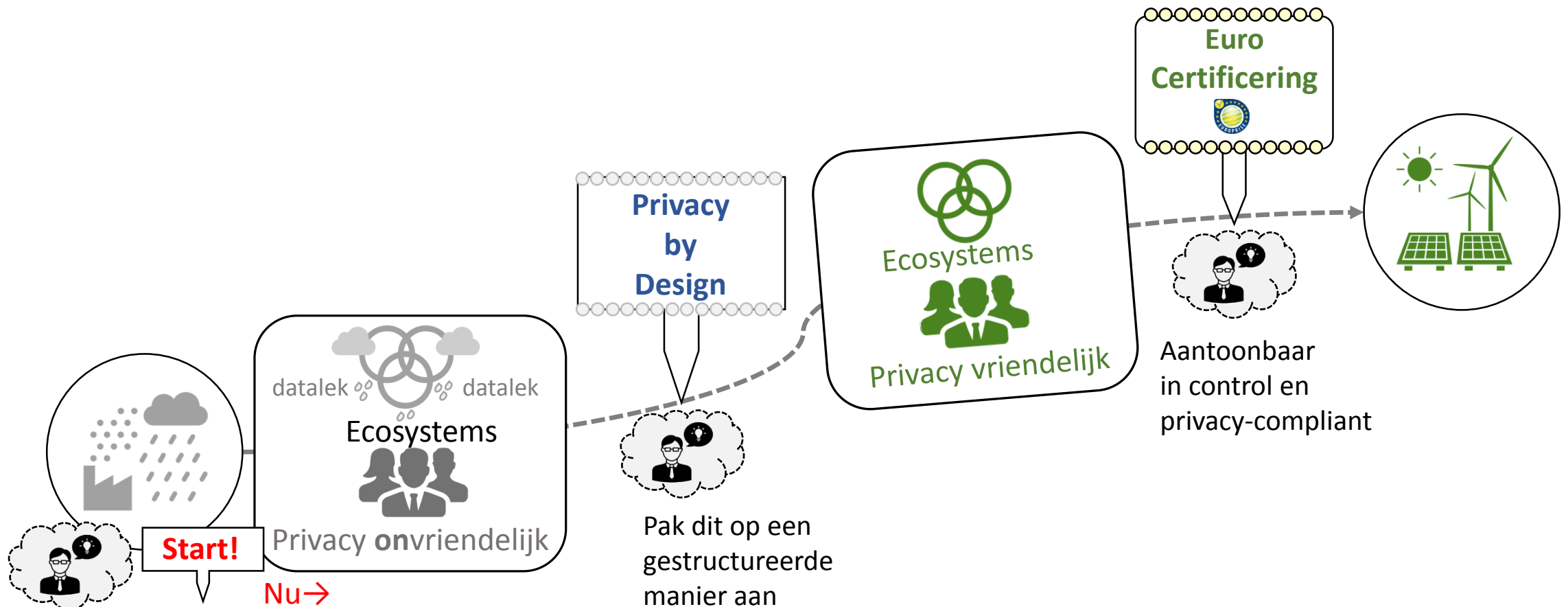
Privacy in complexe ecosystemen | opvattingen

- 1) Elke organisatie moet van een privacy onvriendelijke in een privacy vriendelijke organisatie veranderen
- 2) Certificering wordt noodzakelijk
- 3) Zonder Privacy by Design gaat dit niet lukken

Privacy in complexe ecosystemen | opvattingen

- 1) Elke organisatie moet van een privacy onvriendelijke in een privacy vriendelijke organisatie veranderen
- 2) Certificering wordt noodzakelijk
- 3) Zonder Privacy by Design gaat dit niet lukken
- 4) **Start nu!**

Privacy in complexe ecosystemen

De reden om nu te starten! | De Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
= *General Data Protection Regulation (GDPR)*

Gepubliceerd op 4 mei 2016 | Inwerkingtreding 24 mei 2016 | **Handhaving op 25 mei 2018**

De GDPR vereist onder anderen:

- Functionaris gegevensbescherming
- Privacy Impact Assessment (PIA)
- Privacy-by-design (PbD) *en* by-default

Sancties bij een datalek

- tot 20 000 000 Euro
- tot 4% van de wereldwijde jaaromzet van een concern

Definities

- **Privacy Impact Assessment: PIA**
 - Een proces dat de impact op privacy evalueert
- **Privacy-by-design: PbD**
 - Institutionaliseren van privacy management
 - Integratie van privacy concerns in het ontwerp en de realisatie van systemen
- **Privacy-by-default**
 - Het hoogste niveau van privacy is de standaardinstelling (by default)

Voer een initiële Privacy impact assessment uit

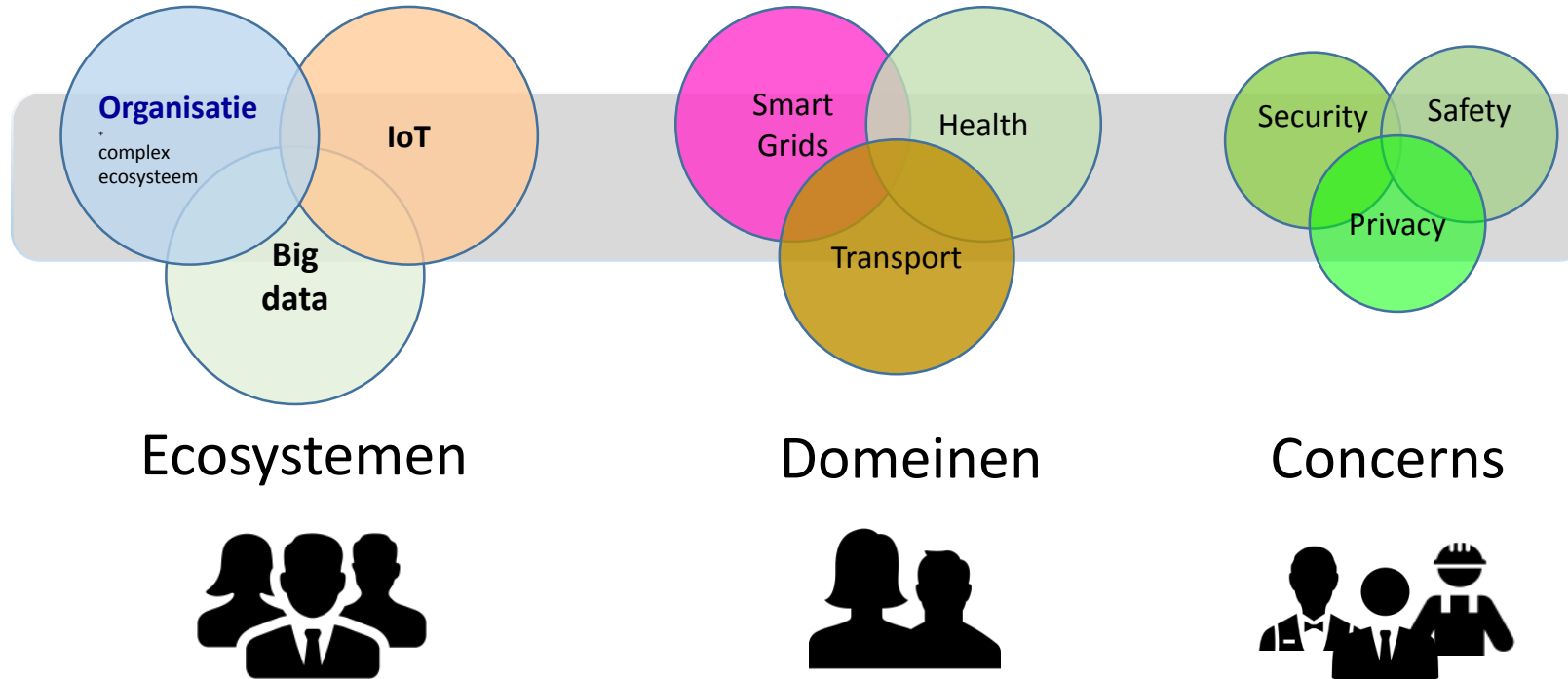
Verdiep je in wat **Privacy by design** en **Privacy by default** inhoudt

Hint: GDPR gebruikt “**gegevensbescherming**” in plaats van “**privacy**”

Privacy in complexe ecosystemen

Een organisatie met een complex ecosysteem:

- Integreert business domeinen, zoals smart grid, gezondheid, transport
- Integreert concerns, privacy, security en meer, bijvoorbeeld safety

Voorbeelden van dergelijke organisaties:

- (Smart) cities
- Ziekenhuizen
- Luchthavens
- Zeehavens
- Winkelcentra
- Banken
- Verzekeraars
- Retailbedrijven
- *Treinstations*

Privacy in complexe ecosystemen

Voorbeeld: camera's die zijn verwerkt in reclamezuilen op treinstations.

Nederlandse Spoorwegen

Exploiteert, ontwikkelt en beheert treinstations

Heeft een exclusieve samenwerking met..

Exterior Media

Plaats reclamezuilen die zijn uitgerust met **camera's die analyseren wie een reclamezuil bekijkt**

Neemt camera's en software af van..

Quividi

Levert camera's en de bijbehorende software om te kunnen bijhouden hoeveel mensen naar de boodschap op een bord hebben gekeken en hoe lang. Op grond van de kenmerken van de gezichten kan het systeem statistieken aanleggen waarin ook het **geslacht** en de **leeftijd** van de kijkers een rol spelen. Ook het **ras** kan worden vastgesteld.

Laat camerasystemen produceren bij..

Assemblagebedrijf

Assembleert camerasystemen, inclusief de software

Neemt componenten af van..

Leverancier

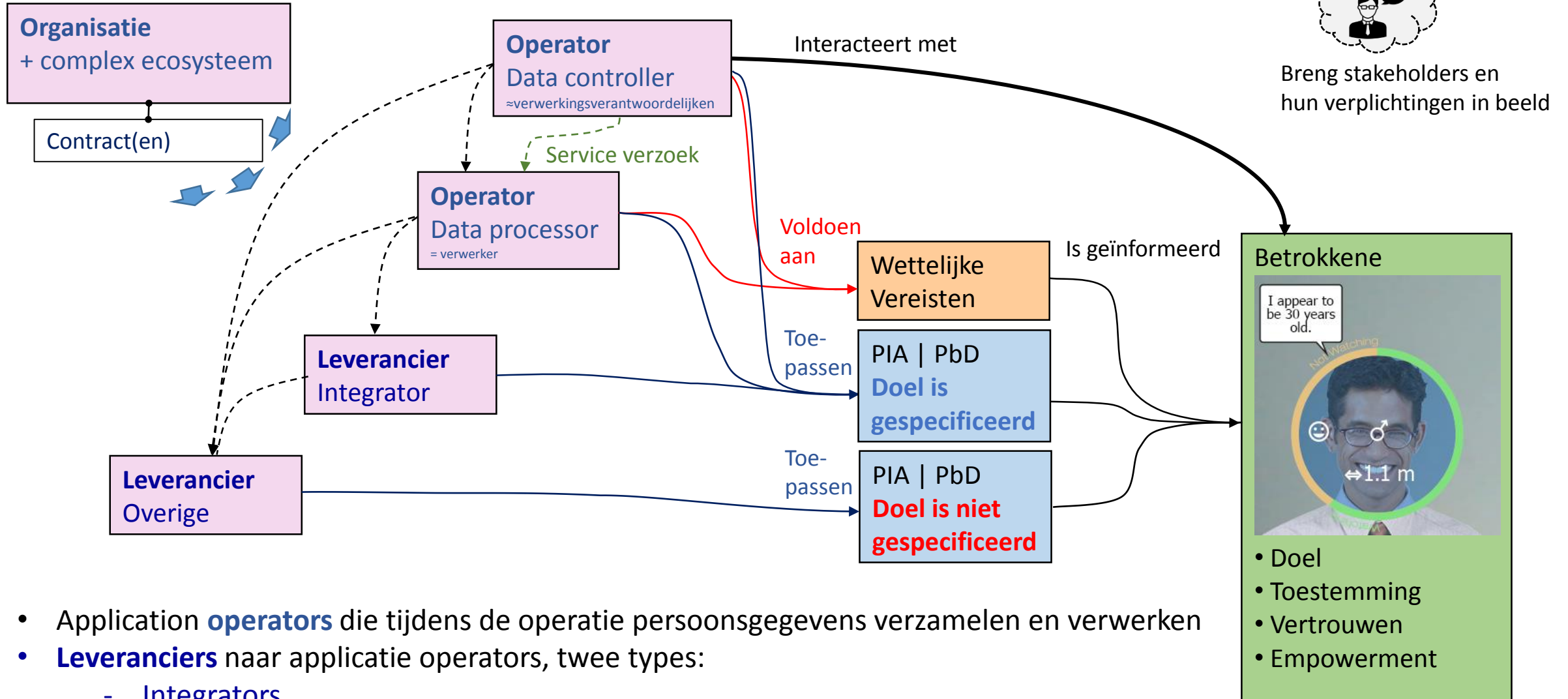

Levert componenten voor de dataopslag, inclusief software voor dataversleuteling

Neemt componenten af van..

Stakeholders in een complex ecosysteem

Verplichtingen van de stakeholders moeten bekend zijn

- Application **operators** die tijdens de operatie persoonsgegevens verzamelen en verwerken
- **Leveranciers** naar applicatie operators, twee types:
 - Integrators
 - Leveranciers aan de integrators (overige)

Privacy concerns van stakeholders

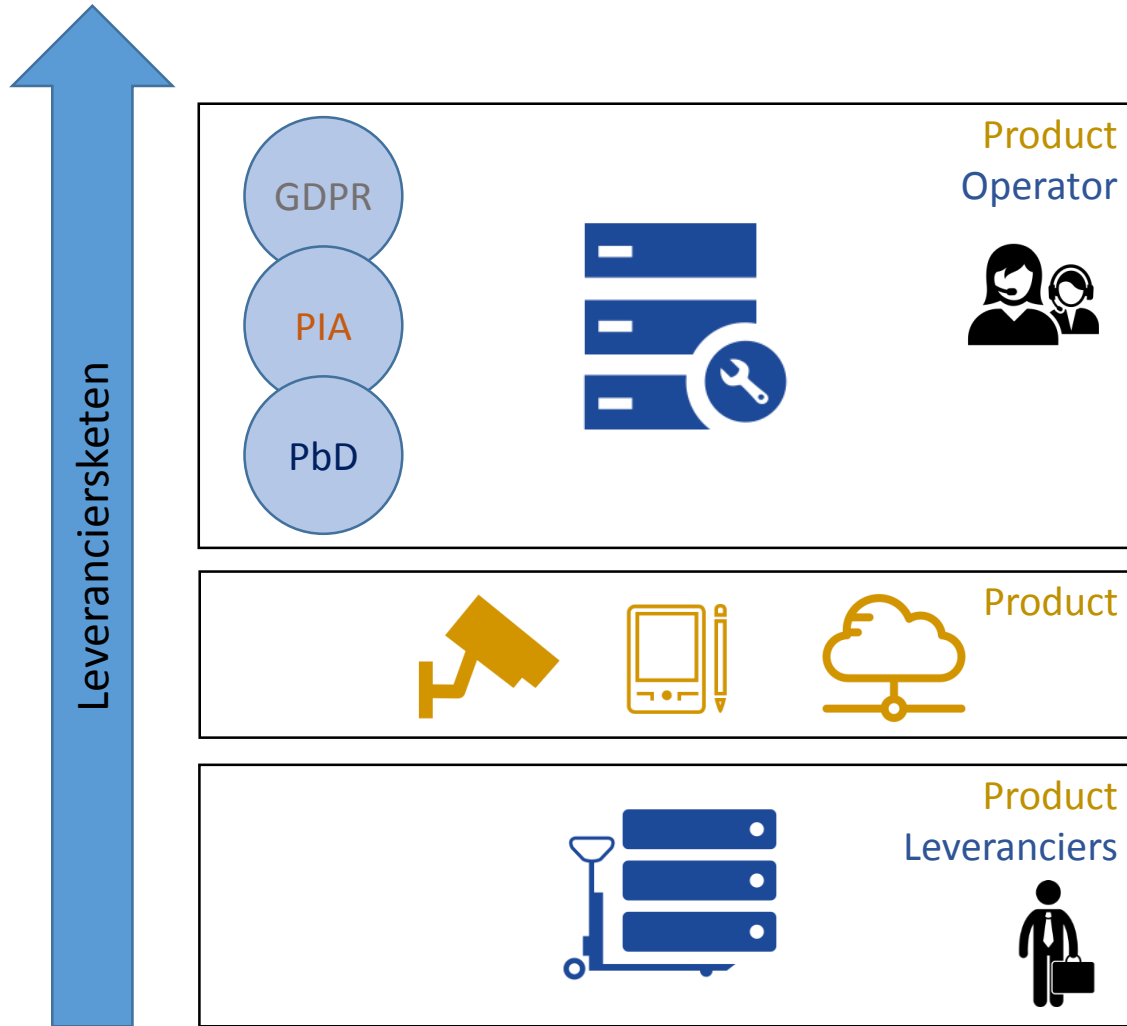
Stakeholder		Legal Compliance niveau	Management niveau	System Lifecycle niveau
Vraag zijde Aanbod zijde	Beleids-maker 	Compliance + Compliance Check		
	Operator Data Controller 	Compliance requirements Regels	Compliance Requirements Privacy Impact Assessment	Compliance Requirements Privacy-by-Design
	Operator Data Processor 			
	Leverancier 	Operators requirements		

Breng stakeholders en hun concerns in beeld

- Het **concern** van de beleidsmaker is om overall compliant te zijn
- De **concerns** van de operators zijn
 - (1) voldoen aan regels,
 - (2) het juist uitvoeren van een **PIA** proces vanuit management perspectief, en
 - (3) het juist uitvoeren **PbD** proces vanuit een systeem lifecycle perspectief.
- Het **concern** van de leverancier is het voldoen aan de operators requirements

Operators versus leveranciers

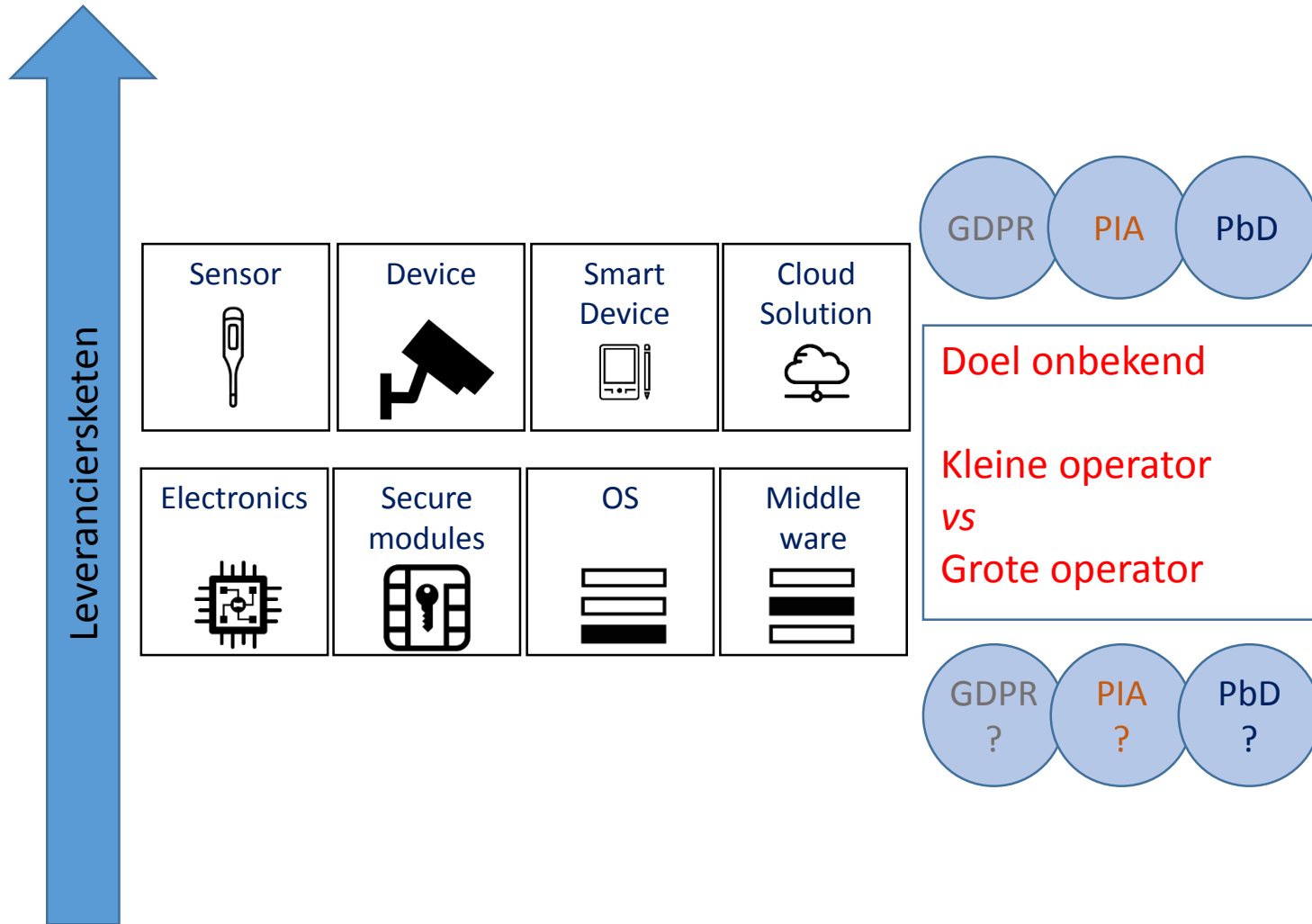
Concerns van de operator

- Data controller en data processor verplichtingen in gegevensverwerkingsketen

Concerns van een leverancier?

- Voldoen aan de eisen in markt

Concerns van de leverancier

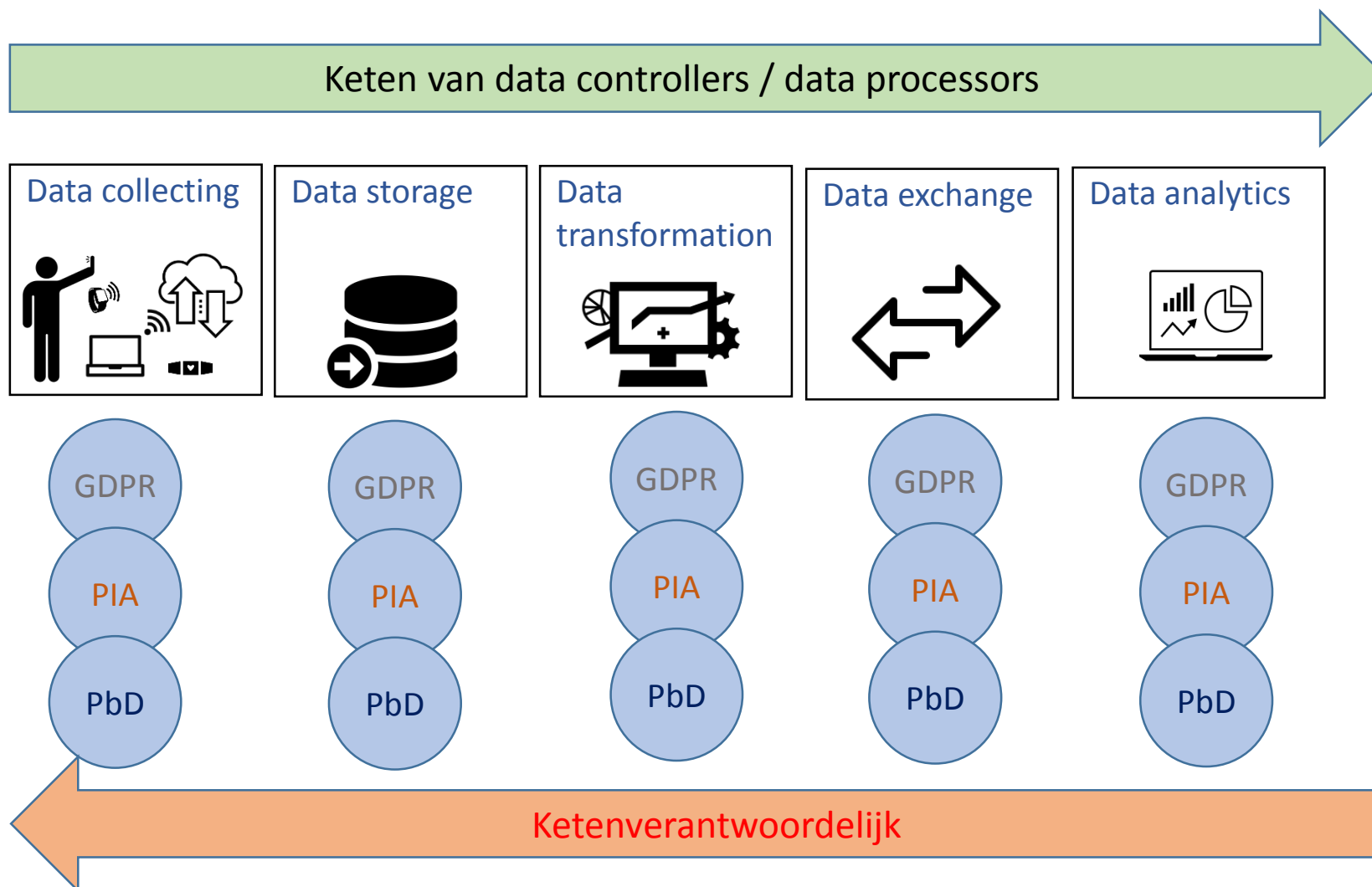
- Er is een breed spectrum van leveranciers
 - Eindproducten als sensoren, devices, smart devices, cloud oplossingen
 - Componenten als electronica, security modules, operating systems, middleware
- Het doel om gegevens te verzamelen en te verwerken is niet bij de leverancier bekend, tenzij het een maatsysteem wordt geleverd.
- In potentie is er onbalans tussen **Grote leveranciers** en kleine leveranciers.

Privacy in gegevensverwerking keten

Concerns aan de vraagzijde

Breng ketens in beeld

Een organisatie zal een keten van verantwoordelijkheden moeten beheren, van individuele operator naar zichzelf, als de uiteindelijk verantwoordelijke stakeholder

Normen, standaarden en referentiemodellen

- Principles
 - Ann Cavoukian seven's principles
 - **ISO 29100 privacy framework**
 - **PRIPARE Principles**
- Impact assessment
 - **ISO 29134 privacy impact assessment** (in ontwikkeling)
 - Data Protection Authority richtlijnen (Verenigd Koninkrijk., Frankrijk, Spanje, ...)
 - Domein specifieke richtlijnen (Smart grid, Biometrics, Rfid, Cloud...)
- Engineering
 - De hele lifecycle
 - **PRIPARE methodology handbook** ———— Input voor
 - **ISO 27550 Privacy Engineering** (een nieuw ISO work item) ←
 - Risk management
 - CNIL PIA methodology
 - NISTIR 8062 Privacy Risk Management Framework for Federal Information Systems
 - Van requirements naar privacy maatregelen
 - **ISO 29151** personally identifiable information privacy control (in progress)
 - OASIS Privacy management reference model

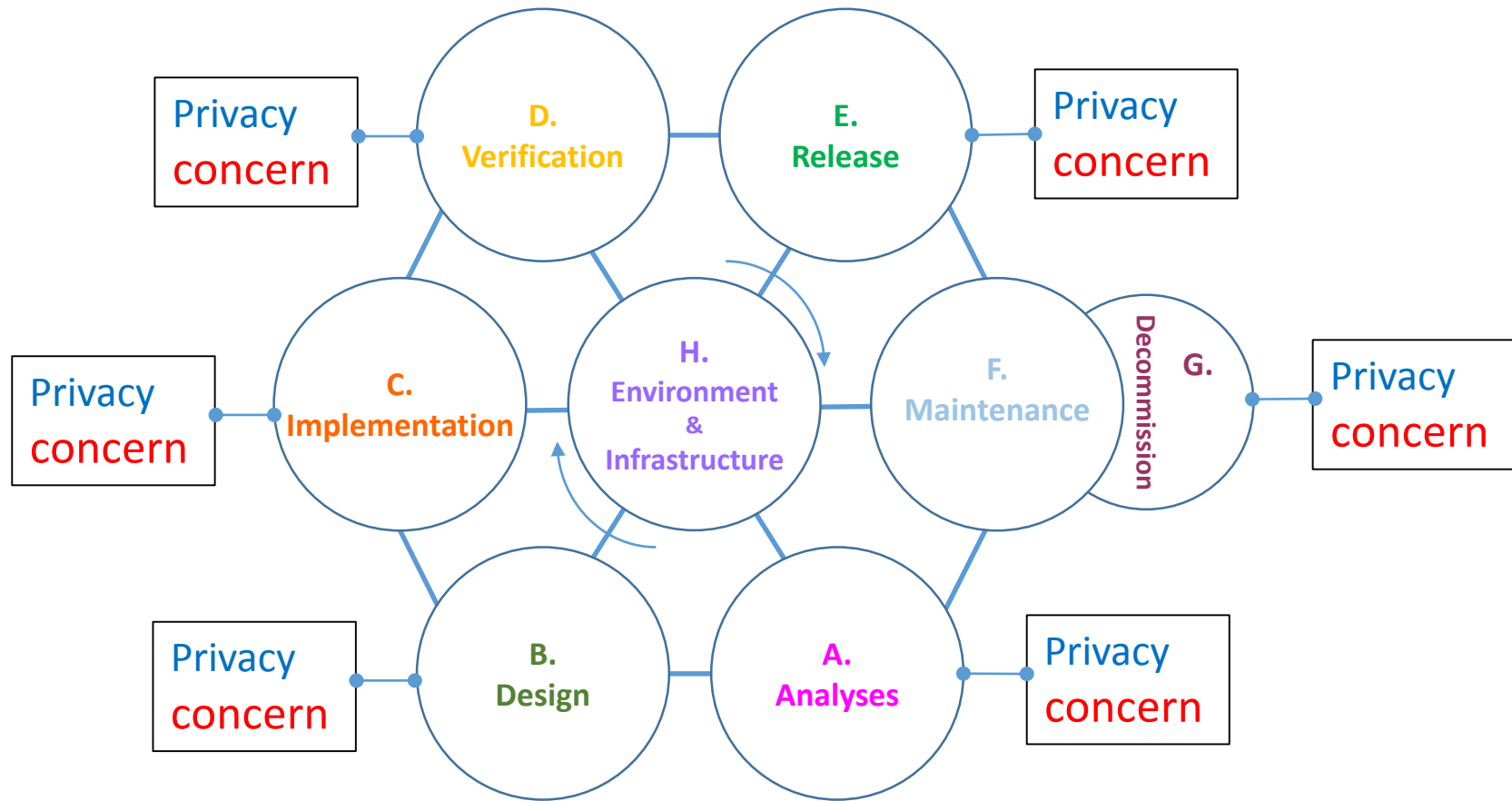
Verdiep je in de beschikbare normen standaarden en referentiemodellen

Bepaal wat relevant en bruikbaar is voor jouw organisatie

De PRIPARE methodologie helpt een organisatie bij de inrichting van een **Privacy by design** practice

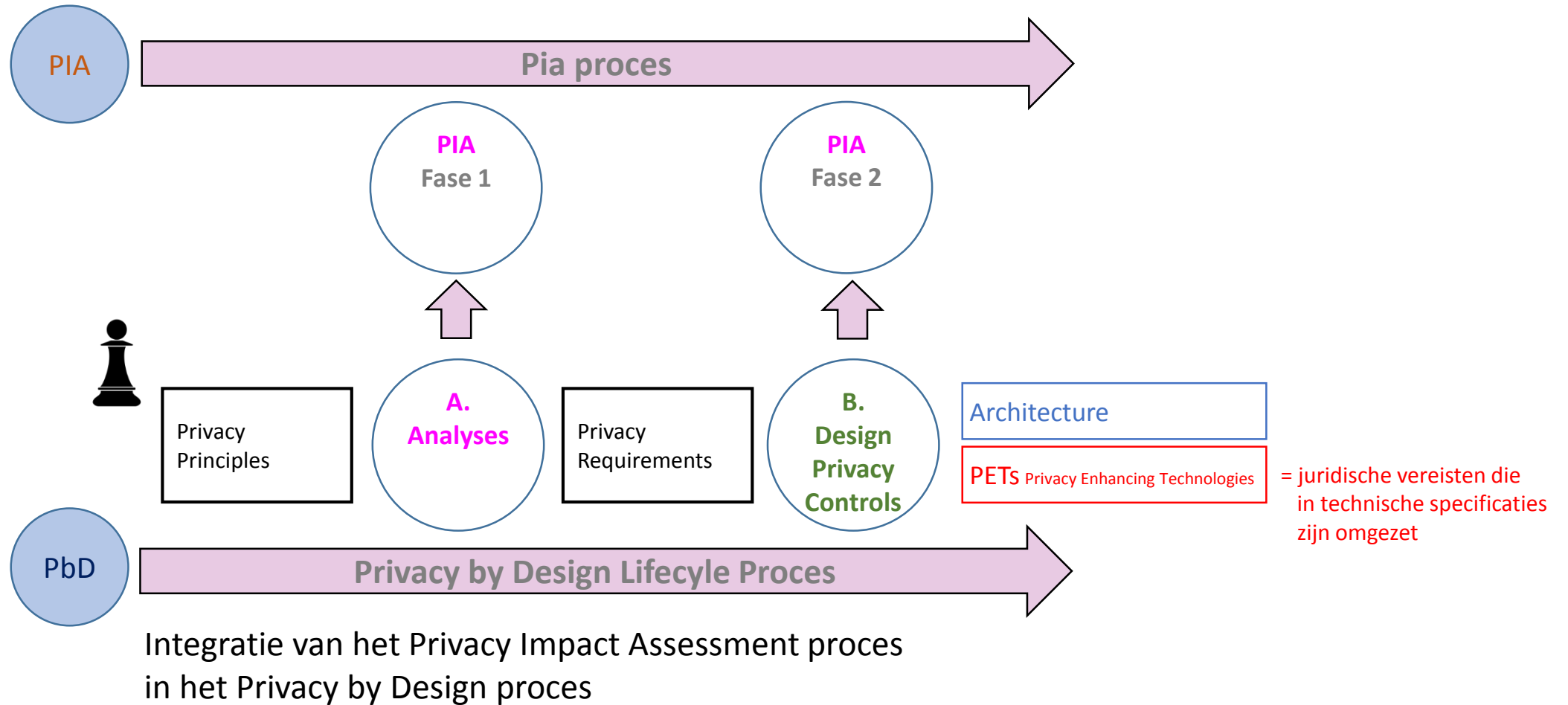
Het PRIPARE Handbook harmoniseert en integreert de bestaande **normen**, **praktijken** en **onderzoeksvoorstellen** ten aanzien privacy-engineering

≈

Het kan worden vergeleken met een bedelarmband. Per schakel kan voor een eigen invulling worden gekozen.

PRIPARE is gestructureerd in zeven verschillende fasen die overeenkomen met veel toegepaste en ook klassieke systeemontwikkelfaseringen, waardoor eenvoudig te combineren is met de meest toegepaste systeemontwikkelaanpakken of aan normen zoals **ISO 15288**

Kies voor een standaard principeverzameling

Seven principles from Ann Cavoukian

1. Proactive not reactive
2. Privacy as default setting
3. Privacy-by-design
4. Positive sum
5. Security
6. Transparency
7. User-centric

ISO 29100 – privacy framework

1. Consent and choice
2. Purpose
3. Collection limitation
4. Data minimization
5. Use limitation
6. Accuracy and quality
7. Openness/transparency/notice
8. Individual participation and access
9. Accountability
10. Security

PRIPARE Principles

1. Data quality
2. Data minimisation / proportionality
3. Purpose specification and limitation
4. Purpose specification and limitation for sensitive data
5. Transparency principle / openness principle
6. Right of access
7. Right to object
8. Safeguarding confidentiality and security of processing
9. Compliance with notification requirements
10. Conservation or retention principle
11. Accountability
12. Right to erasure
13. Privacy by default / data protection by default
14. Privacy by design / Data protection by design

→ Afgeleid uit de GDPR

Privacy Principles

A.
Analyses

Privacy Requirements

B.
Design Privacy Controls

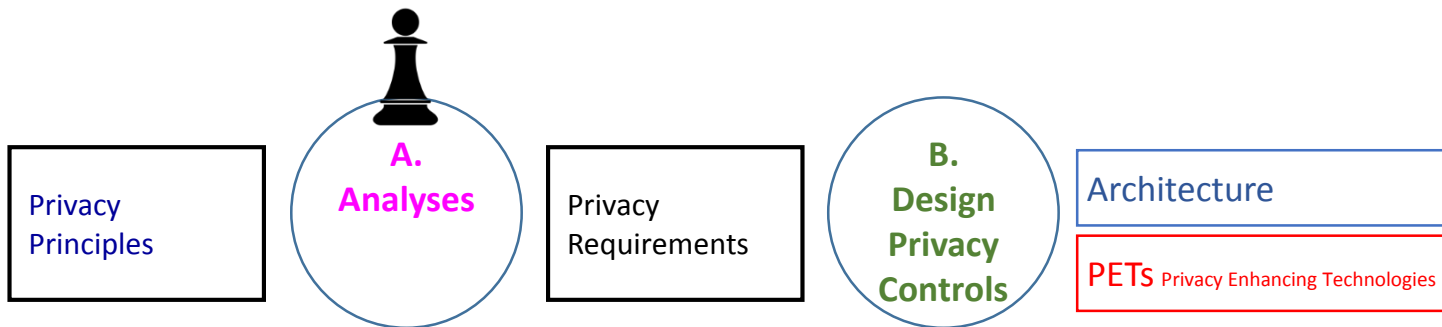
Architecture

PETs Privacy Enhancing Technologies

Identificeer privacyregels en privacy management requirements

OASIS

PMRM	Service	Purpose
Privacy Management Reference Model and Methodology	Agreement	Management of permissions and rules
	Usage	Controlling personal data usage
	Validation	Checking personal data
	Certification	Checking stakeholders credentials
	Enforcement	Monitor operations and react to exceptions / accountability
	Security	Safeguard privacy information and operations
	Interaction	Information presentation and communication
	Access	Data subject access to their personal data

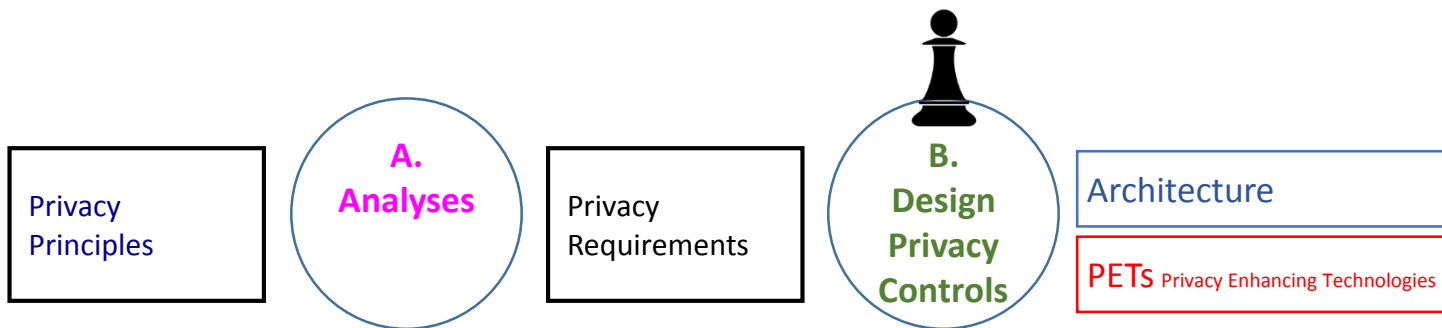
Design Strategies

Jaap Henk Hoepman Design strategies

1 Minimization	Select collecting, anonymisation / pseudonyms
2 Hide	Encryption of data, mix networks, hide traffic patterns, <u>attribute based credentials</u>, anonymisation / pseudonyms
3 Separate	Partitioning
4 Aggregate	Aggregation over time, dynamic location granularity, k-anonymity, differential privacy
5 Inform	Platform for privacy preferences, Data breach notification
6 Control	User centric identity management, end-to-end encryption support control
7 Enforce	Access control, Sticky policies and privacy rights management
8 Demonstrate	Privacy management systems, use of logging and auditing

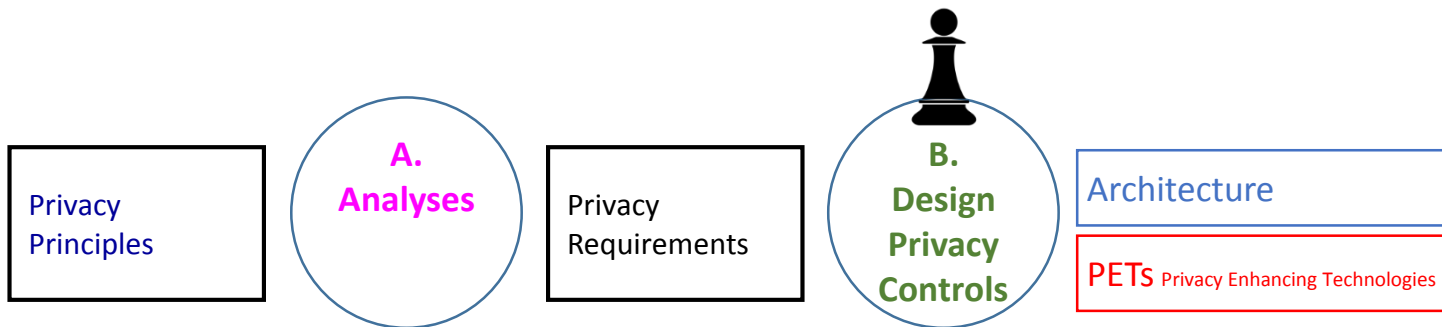
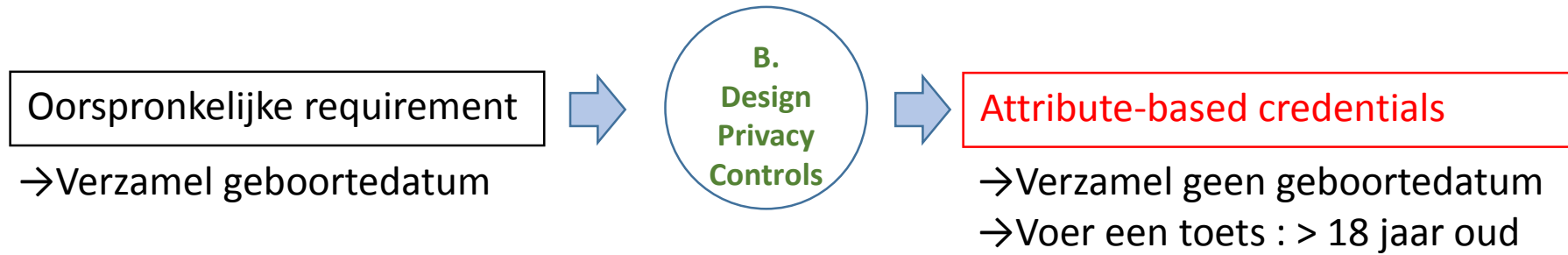
attribute based credentials | uitgewerkt in voorbeeld →

Design strategieën kunnen aanpassingen op requirements tot gevolg hebben

Principe = Dataminimalisatie

Risk analysis (voorbeeld : CNIL risk analysis)

CNIL.

Maximum Severity	Must be Avoided or reduces	Absolutely Avoided or reduces		
Significant Severity				
Limited Severity	These risks may be taken	Must Be reduced		
Negligible Severity				
	Negligible Likelihood	Limited Likelihood	Significant Likelihood	Maximum Likelihood

Brute risico

A. Analyses

Privacy Principles

Privacy Requirements

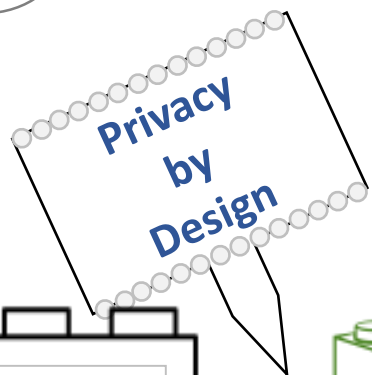

Netto risico

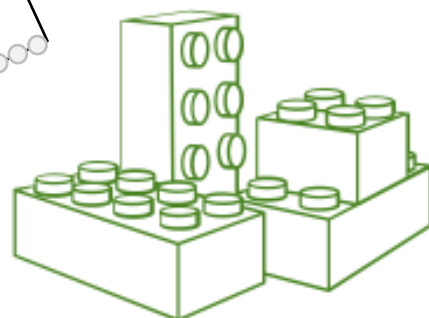
B. Design Privacy Controls

Architecture

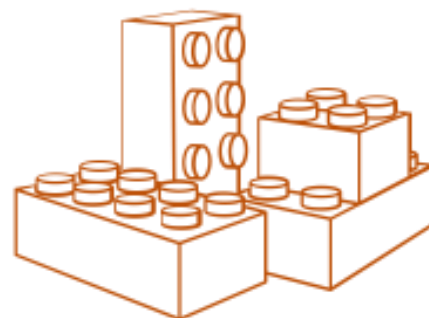
PETs Privacy Enhancing Technologies

Methodology

Bestaande maatregelen in de organisatie

Bestaande Normen, standaarden en referentiemodellen

Voorbeeld Nederlands Banken

NIST National Institute of Standards and Technology
U.S. Department of Commerce

Cybersecurity Framework

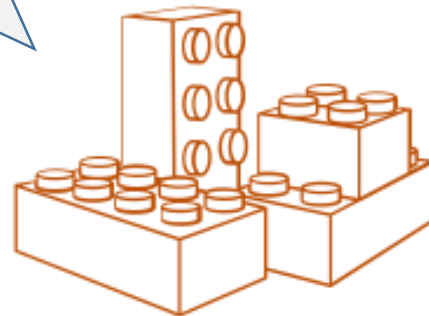
Privacy by Design

Methodology

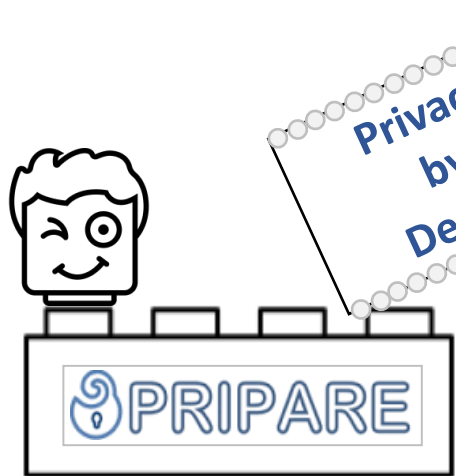

Bestaande maatregelen in de organisatie

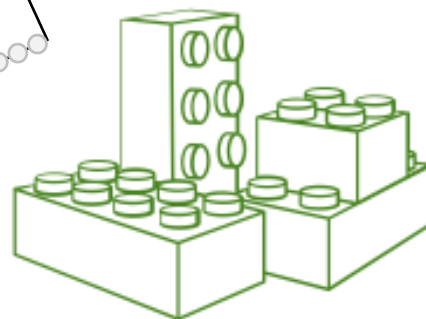
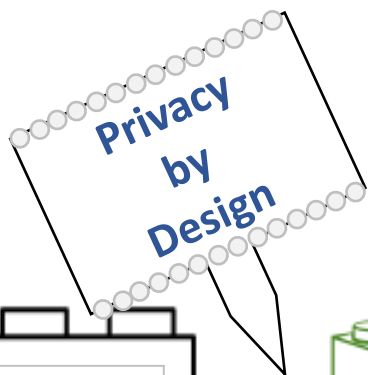

Bestaande Normen, standaarden en referentiemodellen

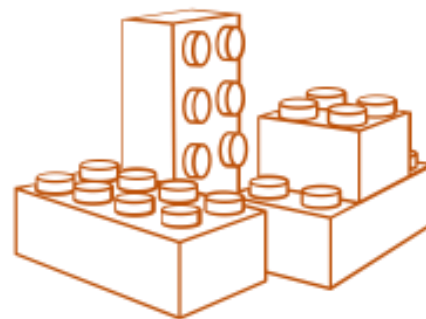
Volg de methode en kies bouwstenen die reeds bij de organisatie in gebruik zijn en vul deze aan met die standaarden en best practices, die het beste bij de organisatie passen.

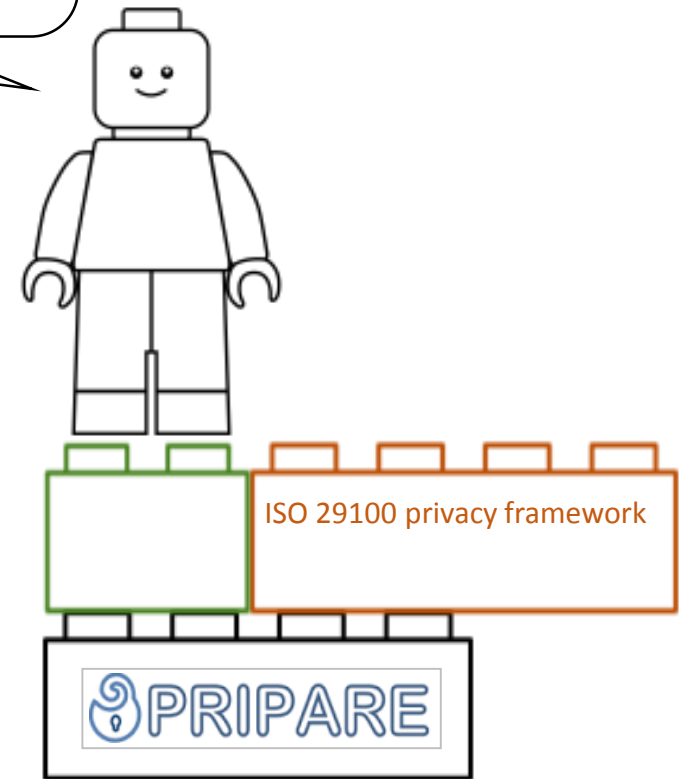
Methodology | raamwerk

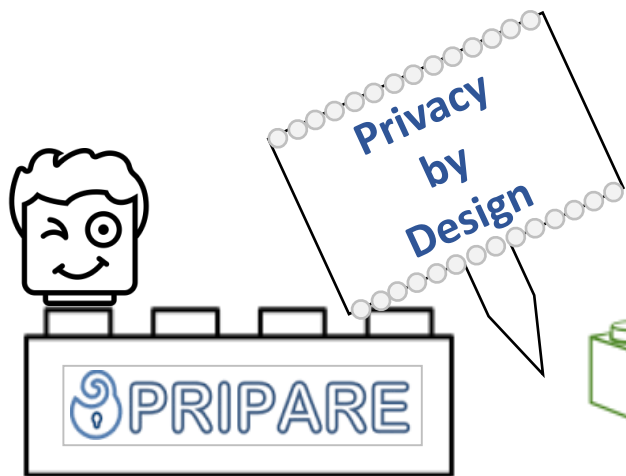
Bestaande maatregelen
Binnen de organisatie

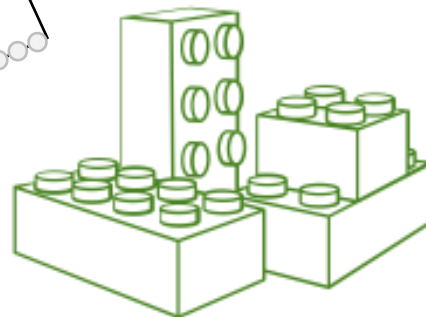
Bestaande Normen, standaarden
en referentiemodellen

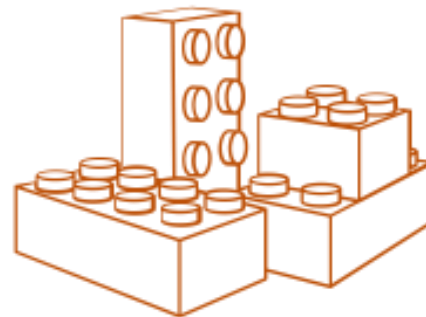
Methodology | bouwen

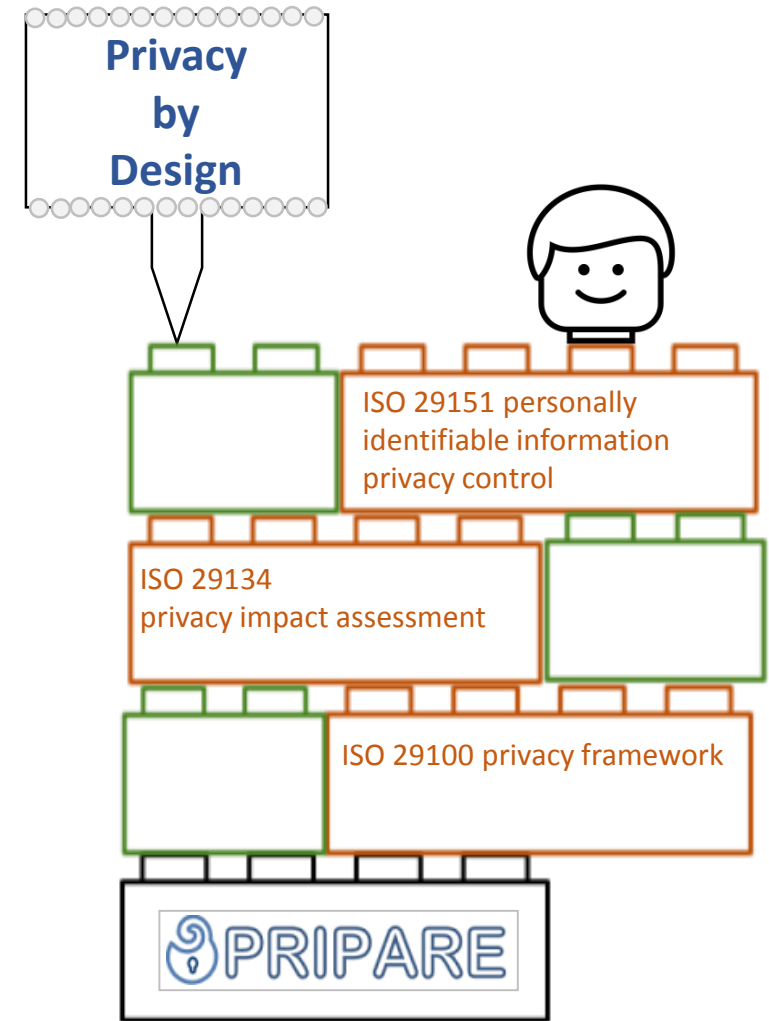
Methodology | raamwerk

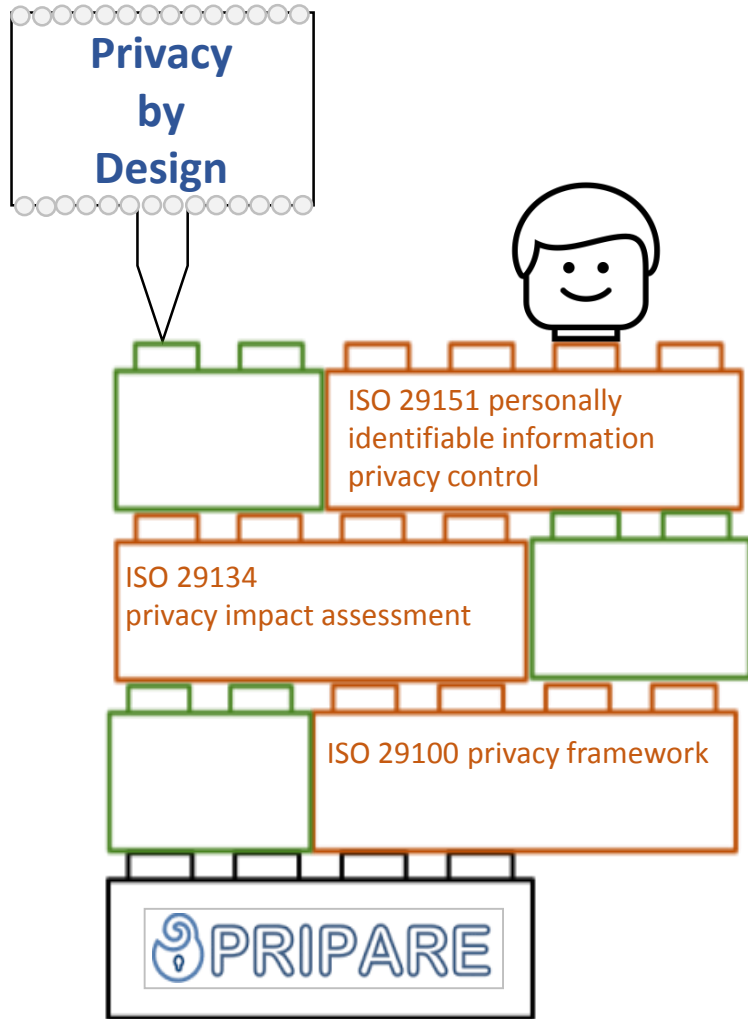
Bestaande maatregelen
Binnen de organisatie

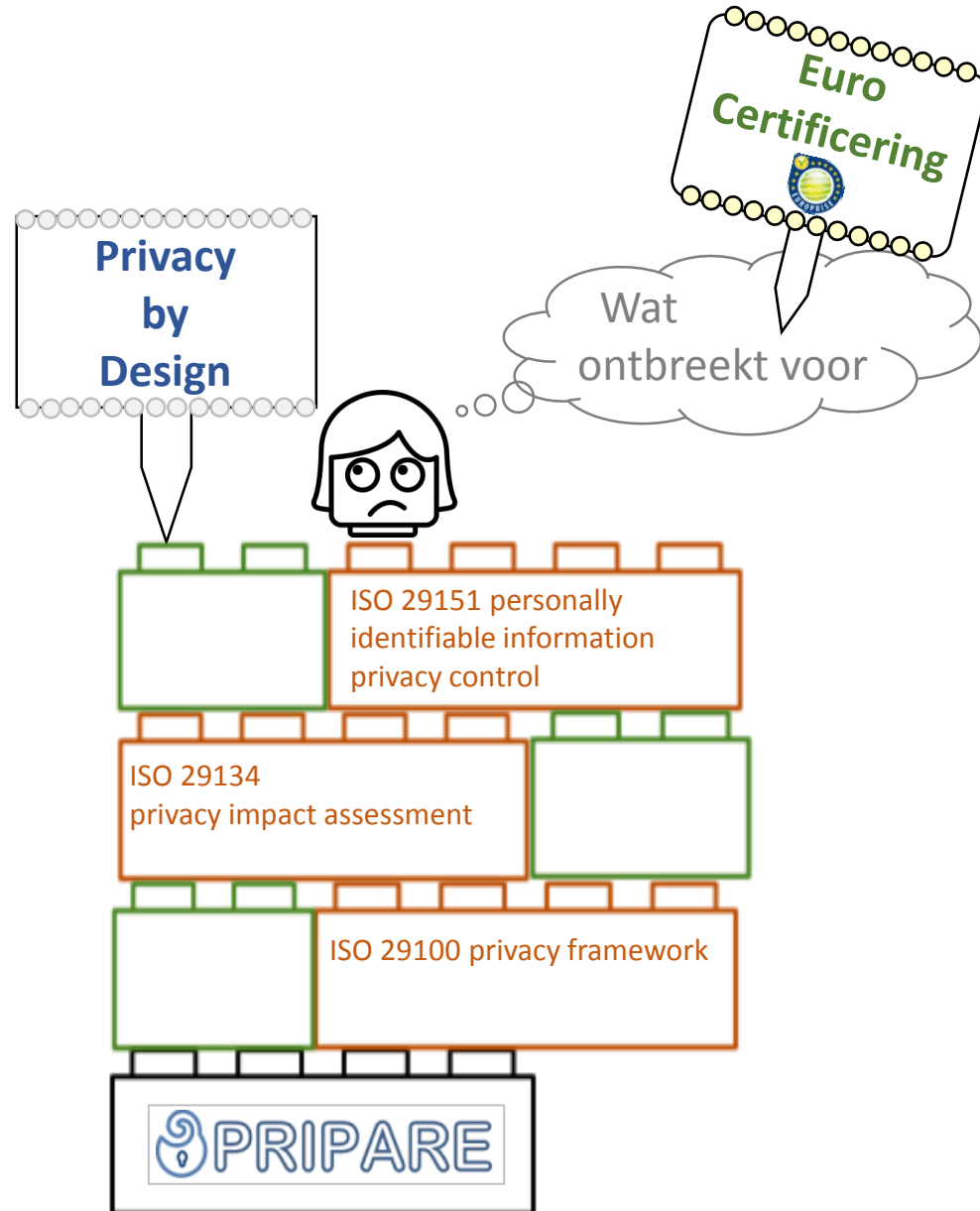
Bestaande Normen, standaarden
en referentiemodellen

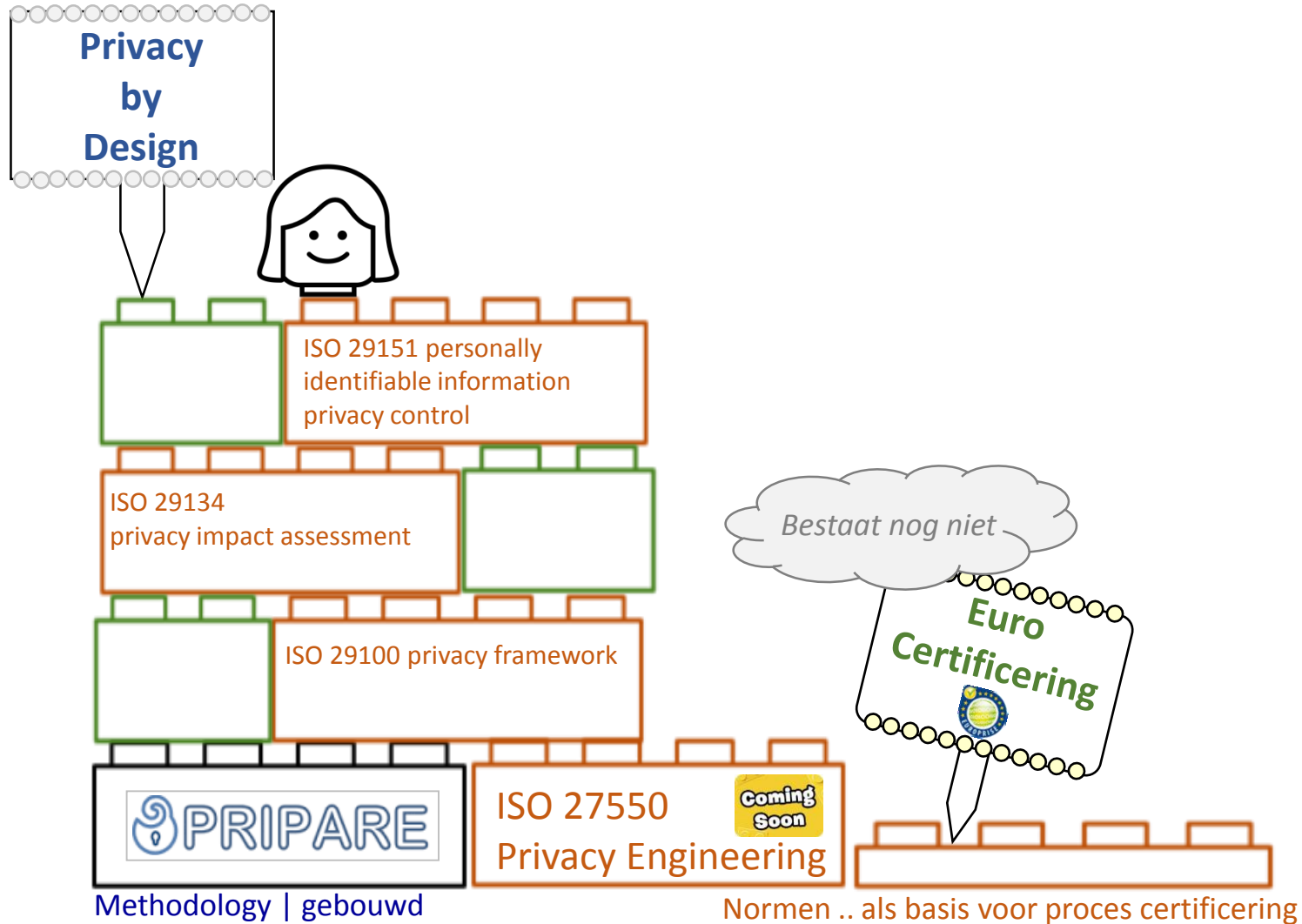
Methodology | gebouwd

Methodology | gebouwd

Methodology | gebouwd

Product of service certificering

The European Privacy Seal
By the EuroPriSe Certification Authority

Als voorbeeld wordt de werkwijze van de European Privacy Seal toegelicht

IT product of
IT gebaseerde service
controller service of processor services

Erkende experts evalueren
Product of service

Een onpartijdige autoriteit
controleert de evaluatie

Toekenning
van de European Privacy Seal

2 jaar geldig

Legal expert

Euro PriSe European Privacy Seal
LEGAL EXPERT

Technical expert

Euro PriSe European Privacy Seal
TECHNICAL EXPERT

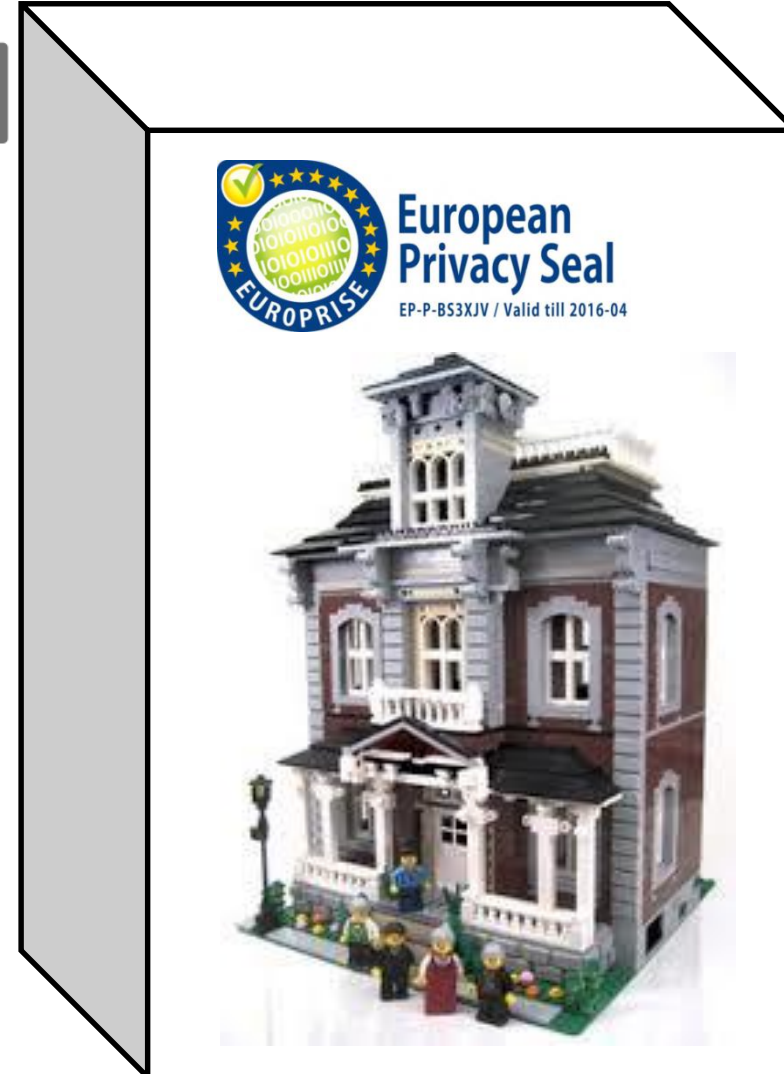
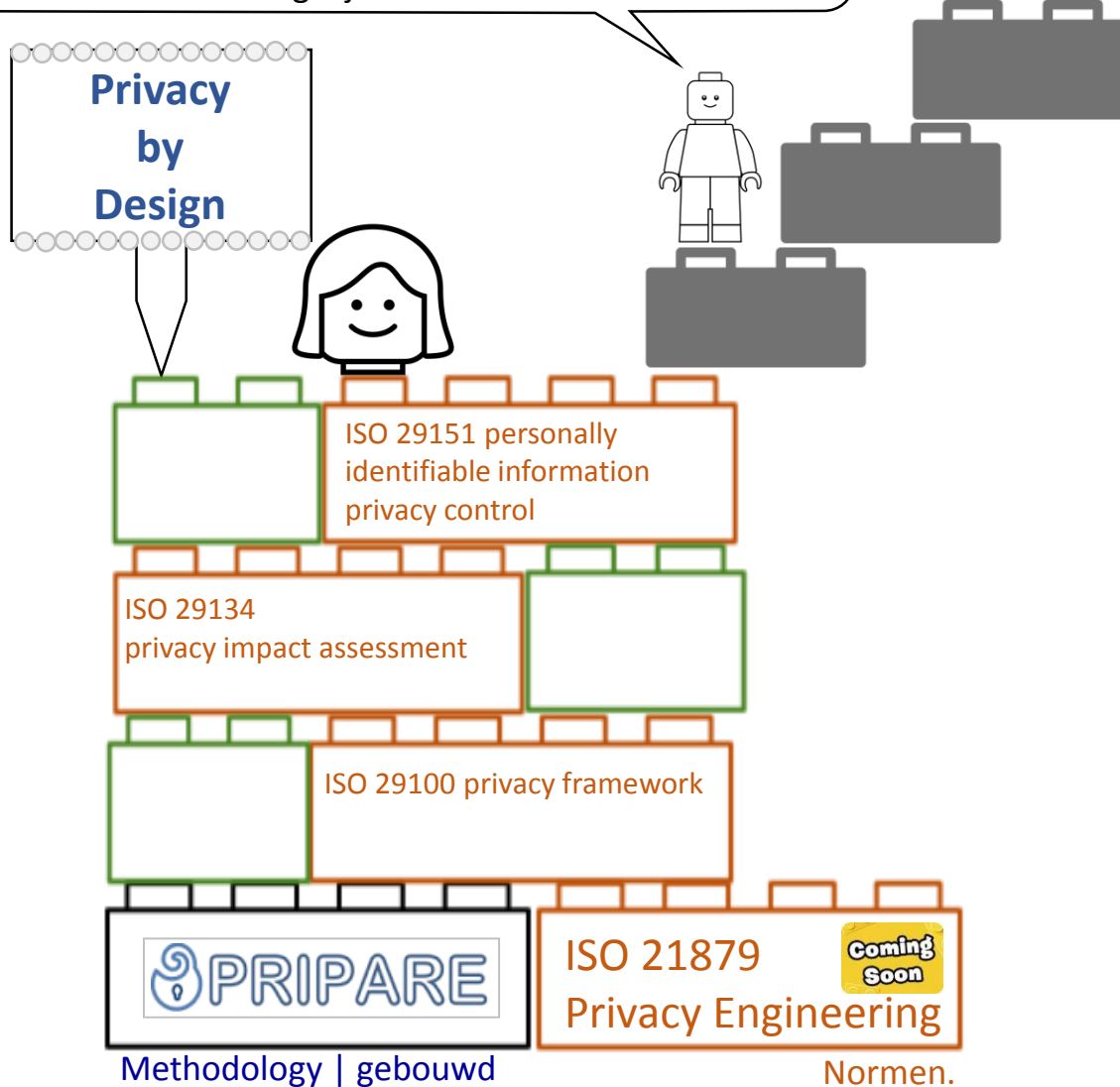
Voorbeelden:

- European Privacy Seal for Siemens Healthcare GmbH)
- European Privacy Seal for Lidl's Central Cash Auditing (ZKP)

Product of service certificering

Privacy by Design helpt:

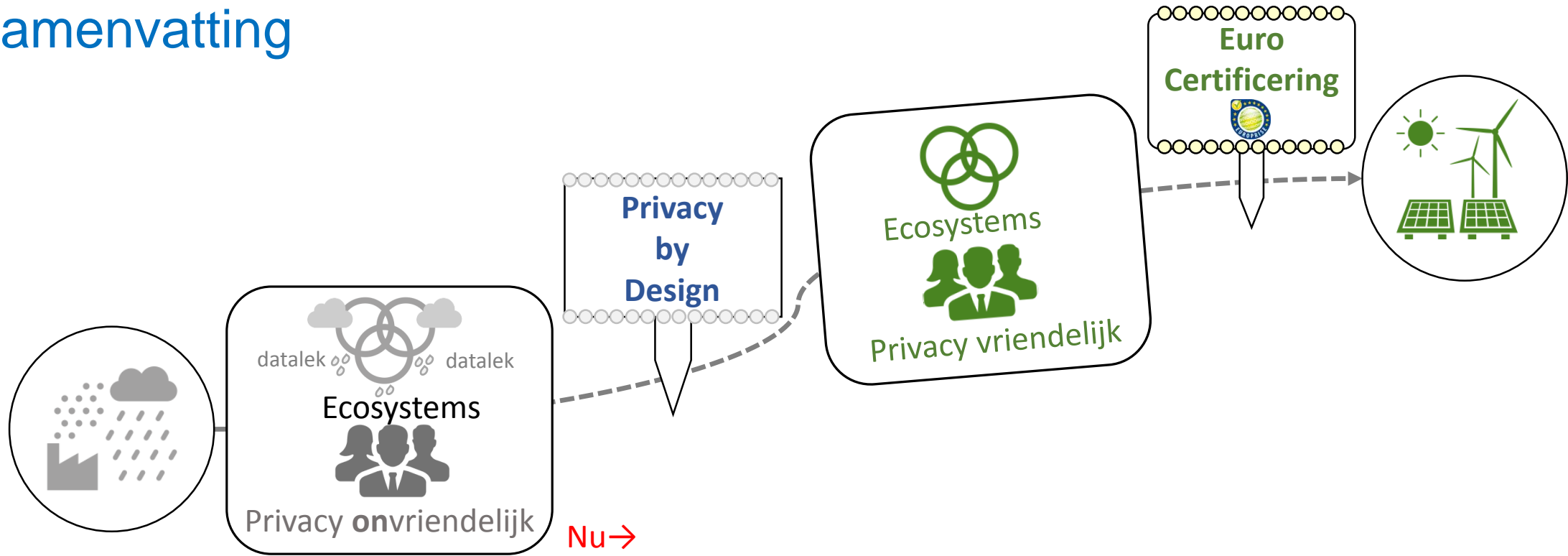
- om aan de normen van een euro certificering te gaan voldoen
- efficiënte assessments mogelijk te maken

Product of service certificering

Privacy | het nieuwe groen ☀️

Samenvatting

- Start nu met een gestructureerde invoering van Privacy by Design
- Kies daarbij voor normen, standaarden en referentiemodellen, die bij de organisatie passen, en de ecosystemen waar de organisatie deel van uitmaakt
- Bepaal welke certificeringen relevant (kunnen) zijn voor de organisatie en de partners en leveranciers in de ecosystemen
- Zorg voor een administratieve vastlegging waarmee kan worden aangetoond dat de privacy maatregelen op orde zijn, en die tevens de basis vormen om op een efficiënte wijze assessments te kunnen uitvoeren.

Privacy | het nieuwe groen ☀

Neem voor vragen en informatie contact op met:

| Richard Claassens

| Richard.Claassens@ygdra.com

| <https://nl.linkedin.com/in/richardclaassens>

| +31(0)626965796

Bronnen:

#	Slide 10 t/m 25 zijn gebaseerd op:	Auteurs:
1	<p>Addressing Privacy in Smart Cities (First Webinar), georganiseerd door EIP-SCC Citizen Focus</p> <p>https://eu-smartcities.eu/sites/all/files/Addressing%20Privacy%20in%20Smart%20Cities%20-%20Antonio%20Kung%20-%20Master.pdf</p>	<p>Antonio Kung Antonio Skarmeta Chris Cooper</p>
2	<p>PRIPARE Privacy Management in Smart cities and Communities</p> <p>Version: v0.20 Date: 01/9/2016 Confidentiality: Public</p> <p>https://eu-smartcities.eu/sites/all/files/PRIPARE%20recommendations%20for%20Smart%20cities.pdf</p>	<p>Antonio Kung</p>
3	<p>PRIPARE Privacy- and Security-by-Design Methodology Handbook</p> <p>Version: V1.00 Date: 31 December 2015</p> <p>http://pripareproject.eu/wp-content/uploads/2013/11/PRIPARE-Methodology-Handbook-Final-Feb-24-2016.pdf</p>	<p>Alberto Crespo García (ATOS) Nicolás Notario McDonnell (ATOS) Carmela Troncoso (Gradient) Daniel Le Métayer (Inria) Inga Kroener (Trilateral) David Wright (Trilateral) José María del Álamo (UPM) Yod Samuel Martín (UPM)</p>